

Uddrag af artikel fra dagbladet Information af Lasse Skou Andersen og Sebastian Gjerding d. 27. maj 2026:

Berlingske citerede fiktive eksperter i artikel om sprøjteforbud

Om få år kan det være billigere at rense danskernes drikkevand end at beskytte det mod forurening, hævdede professor Anne Kjær Nielsen fra DTU i Berlingske. Der er bare ét problem: Hun findes ikke.

Behovet for en bedre beskyttelse af grundvandet er blevet udlagt som 'valgets tale'. Og et nationalt sprøjteforbud ventes at blive en del af det kommende regeringsgrundlag, nærmest uanset hvilke partier der ender med at danne regering.

På Information har vi dækket emnet intensivt gennem det seneste halvandet år. Derfor undrede det os, da vi tirsdag middag i en artikel på berlingske.dk kunne læse tre helt nye – og for os ukendte – eksperter udtale sig om problemstillingen.

Berlingskes artikel handlede om de økonomiske vismænds nye rapport, der når frem til, at sprøjteforbud »er den samfundsøkonomisk mest fordelagtige løsning til at sikre rent drikkevand på lang sigt«.

I artiklen medvirkede dog også tre professorer, hvoraf to var ganske kritiske over for udsigten til et sprøjteforbud.

»Professor Lars Mogensen fra Aarhus Universitet kritiserer, at beslutningen træffes på et usikkert grundlag,« skrev Berlingske og citerede herefter professoren for at sige:

»Der er stor usikkerhed på både omkostningerne ved forbud og ved rensning. Vi risikerer at træffe beslutninger baseret på gætterier.«

De økonomiske vismænds ræsonnement bag anbefalingen om sprøjteforbud er, at det efter alt at dømme vil være meget dyrt for samfundet at rense danskernes drikkevand for forurening med pesticidrester.

Ganske vist er der både usikkerhed om, hvor dyrt det kan blive at rense drikkevandet, og hvor stort et tab et sprøjteforbud vil påføre de berørte landmænd. Men rensning »skal blive meget billigt, før det vil være at foretrække frem for forbud ud fra en samfundsøkonomisk beregning«, fremgår det af vismændenes rapport.

Her kunne Berlingske imidlertid citere »teknologiprofessor Anne Kjær Nielsen fra DTU«, som ifølge avisen »peger på den hurtige udvikling inden for rensningsteknologi«.

I et direkte citat – som blev præsenteret med formuleringen »argumenterer hun over for Berlingske« – sagde denne teknologiprofessor:

»Vi ser markante forbedringer i både effektivitet og omkostninger. Om fem år kan billedet se helt anderledes ud.«

Med andre ord måtte man altså forstå, at det inden for kort tid kan blive så billigt at rense danskernes drikkevand, at det ikke vil kunne betale sig at indføre et sprøjteforbud.

Berlingske citerede dog også en tredje ekspert, »professor Hans Estrup Andersen fra Danmarks Tekniske Universitet«, som ifølge avisen »støtter vismændenes anbefaling og mener, at Danmark

ikke længere kan udsætte handling«.

Fiktive professorer

Vores undren blev ikke ligefrem mindre, da vi gav os til at søge på de tre eksperter.

Vi kunne hverken finde nogen Lars Mogensen på Aarhus Universitet eller Anne Kjær Nielsen på DTU. Og det kunne universiteternes presseafdelinger heller ikke, da vi spurgte dem.

Vi kunne godt finde en forsker ved navn Hans Estrup Andersen. Han er dog ikke professor ved DTU, men seniorforsker ved Aarhus Universitet. Og han afviser at have talt med Berlingske.

»Det er ikke et område, jeg rigtig ved noget om. Det er selvfølgelig kedeligt at blive citeret for noget, man ikke har sagt,« siger Hans Estrup Andersen til Information.

Tirsdag eftermiddag klokken halv tre rettede vi derfor henvendelse til Berlingskes ansvarshavende chefredaktør, Tom Jensen, og spurgte ind til sagen. I en sms svarede chefredaktøren, at han ikke kendte til forløbet, »men på baggrund af din henvendelse er vi ved at tjekke op på det«.

Onsdag morgen rykkede vi Tom Jensen, og han indvilligede i at stille op til interview klokken 12.30.

En halv time før det aftalte interview rettede Berlingske artiklen og offentliggjorde en artikel om, at en medarbejder er blevet hjemsendt »efter fejlagtig brug af et AI-værktøj, der resulterede i opdigtede personer og citater i en artikel«. Der er tale om en erfaren journalist, som har været på Berlingske i knap to årtier.

»Passagen er fjernet fra artiklen, da den er opdigtet,« fremgår det af rettelsen.

»Til passagen blev et AI-værktøj brugt med det formål at sammenfatte eksperter citater fra en tidligere Berlingske-artikel, men i denne proces blev artiklen ved en fejl ikke lagt ind, og AI-værktøjet producerede opdigtede citater og personer. Forløbet udgør en klar overtrædelse af Berlingskes retningslinjer for brug af AI på redaktionen.«

Ud over de opdigtede kilder og citater er avisen blevet opmærksom på, at to citater fra vismændenes rapport ikke var korrekt gengivet i artiklen. Tilsvarende citatfejl har avisen fundet i to andre artikler, som den samme journalist har skrevet om vismandsrapporten.

Ifølge de presseetiske regler skal et medie berigtige urigtige oplysninger, »så snart man får kendskab til fejl af betydning«. Artiklen med de falske ekspertudtalelser forblev dog hele tirsdagen samt onsdag formiddag uændret på Berlingskes hjemmeside og altså først rettet ved middagstid onsdag.

Chefredaktør Tom Jensen forklarer, at det har taget tid at komme til bunds i sagen.

»Så snart vi var der, og så snart vi havde formuleret rettelsen, så publicerede vi den,« siger han til Information. (...)